

Aleksis K.

Syö oikein

Suomalaiset koululaiset todettiin äskeisessä Pisatutkimuksessa maailman parhaiksi lukijoiksi ja laskijoiksi. Luultavasti he ovat kärjessä kaikissa muissakin oppiaineissa, kuten ympäristöopissa, huolellisuudessa ja tarkkaavaisuudessa, mutta tuskin kuitenkaan pakkoruotsissa. Sitä emme tiedä, sillä kaikkia aineita ei ehditty tähän hätään tutkia.

Ainakin yhdessä muussa lajissa lapsukaisillamme on kuitenkin parantamisen varaa: syömisessä. Suomessa on maailman vanhin ilmainen kouluruokajärjestelmä, mutta pennut eivät ole oppineet vielääkään syömään ihmisiksi. Tai ehkä he ovat jo ylikunnossa. Karkkiautomaatit ja sokeripullaleipomot kyllä pitää olla joka koulun kivijalassa, mutta kunnollisen kouluruoan kanssa niuhotetaan. Siinä on joko liikaa tai liian vähän suolaa ja rasvaa ja vihanneksia, se ei maistu miltään tai jos maistuu niin pahalta. Yleisarvosanaksi kouluruoalle annetaan yäk.

Ei siis ihme, että vastuulliset piirit ehdottavat kouluruokailun ottamista oppiaineeksi oppiaineiden joukkoon. Ajatus kuulostaa ehkä äkkipäätä hieman yliammutulta: pitääkö jo syöminenkin opettaa koulussa? Kyllä pitää, samoinhan on käynyt esimerkiksi hiihtämisen kanssa. Aikoinaan hiihtotaitoa pidettiin itsestään selvänä kansalaistaitona, kun lapset sivakoivat koulumatkansa, mutta sitten keksittiin koulukyydit ja hiihtotaidot ruostuivat. Tuskinpa meillä olisi tänä päivänä myllylöitä ja isometsiä, jos ei koululaitoksessamme olisi jo pitkään opetettu sekä hiihtämistä että kemiaa.

Syöntikoulutuksessa on nähtävissä useita etuja ja iloja. Esimerkiksi lihavuuden takia koulukiusatuille tulee lopultakin tilaisuus menestyä niissä opinnoissa joissa he ovat hyviä: syömisessä. Ruipelot anorektikkokiusaajat saavat syöntikokeista ala-arvoisia ja joutuvat kesälläkin ehtolaisina syömään koulun pöperöitä, kun taas hyvin harjoitelleet läskimoosekset vetävät täysiä kymppejä ja pääsevät kesällä jäätelölle.

Syöminen on myös sikäli oivallinen oppiaine, että siinä on vaikea huijata. Jos koulukas lintsaa ruokaturuneilta, se näkyy viimeistään lukukauden lopuessa suoraan vaa'asta. Vaakalukeman perusteella voidaan antaa todistuksen syöntinumerokin. Missään muussa oppiaineessa ei ole olemassa yhtä lahjomatonta oppimisen mittaria. Ainoa vaara on se, että opiskelu lipsahtaa pakkosyötöksi, joka ei ole enää kivaa.

Kun ruokailu saadaan ajaksi sisällyttää opintosuunnitelmiin, voidaan ruveta perustamaan syömispainotteisia lukioita. Ylioppilaskokeisiin ja muihin päästökokeisiin mennään jo nykyisin eväät mukana, joten ei tarvita paljonkaan kehittelyä, kun tentittäväksi otetaan esimerkiksi lyhyt ruokailu, pitkä lounas tai syödyn ymmärtäminen - miksei vaikka kaikki. Parhaiten menestyvät voivat sitten hakeutua yliopistoihin opiskelemaan syömätieteen maistereiksi ja gastronomian tohtoreiksi. Valmistuttuaan heistä tulee joka kuntaan ruokakuraattoreita tai vapaille markkinoille syömiskonsultteja, jotka opettavat myös tulevat sukupolvet syömään oikein.